

FRA paziņojums presei
Vīnē, 2020. gada 8. aprīlī

AIZLIEGTS PUBLICĒT līdz 2020. gada 8. aprīlim, plkst. 12.00 pēc Centrāleiropas laika

Cilvēktiesību un sabiedrības veselības aizsardzība cīņā ar COVID- 19

Kā izklāstīts jaunajā Pamattiesību aģentūras (FRA) ziņojumā, valdību pasākumi cīņā ar COVID-19 būtiski ietekmē ikviena cilvēka pamattiesības, tostarp tiesības uz dzīvību un veselību. Valdību veiktie vīrusa apturēšanas pasākumi galvenokārt ietekmē jau tā neaizsargātu vai apdraudētu cilvēku tiesības, tādu kā gados vecāki cilvēki, bērni, cilvēki ar invaliditāti, romi vai bēgļi. Ikviena interesēs ir ievērot cilvēktiesības un aizsargāt sabiedrības veselību, un ir jānodrošina abu šo jomu sekmīga un vienlaicīga darbība.

"Lai aizsargātu dzīvību pandēmijas laikā, mums nepārprotami ir nepieciešami mērķtiecīgi reaģēšanas pasākumi sabiedrības veselības jomā. Bet mēs varam aizsargāt savu veselību un vienlaikus ievērot cilvēktiesības. Viens faktors neizslēdz otru," stāsta FRA direktors **Michael O'Flaherty**. *"Jo vairāk ievērosim cilvēktiesības, jo labākas būs mūsu sabiedrības veselības stratēģijas. Ar šīm stratēģijām arī jānodrošina, ka jebkādi cilvēku pamattiesību ierobežojumi ir spēkā tikai tik ilgi, cik tas nepieciešams, un ka tie aizsargā jau tā neaizsargātus cilvēkus, kuriem COVID-19 var radīt vēl lielāku risku."*

FRA ziņojumā [Coronavirus pandemic in the EU: fundamental rights implications](#) ("COVID-19 pandēmija ES: ietekme uz pamattiesībām") ir aplūkoti ES dalībvalstu pasākumi pandēmijas novēršanai, tādējādi uzsverot tiesības ievērojošas pieejas, no kurām citas dalībvalstis var mācīties.

Tajā galvenā uzmanība vērsta uz četrām jomām, norādot uz nepieciešamību rūpīgi un regulāri novērtēt ietekmi uz cilvēku pamattiesībām, kad valdības reaģē uz pieaugošo pandēmiju.

- 1. Ikdiena.** Valdību reaģēšanas pasākumi ir būtiski ietekmējuši pamattiesības, piemēram, tiesības uz pārvietošanās un pulcēšanās brīvību, kā arī ar darbu, veselību un izglītību saistītas tiesības.
 - **Sociālā un fiziskā distancēšanās** — valstis šādus pasākumus ievieša atšķirīgos laikos un ar dažādu intensitāti, taču šie pasākumi nedrīkst izraisīt sociālo izolāciju.
- 2. Neaizsargātās grupas.** Daži cilvēki ir neaizsargātāki nekā citi, piemēram, gados vecāki cilvēki un bērni, cilvēki ar jau esošām slimībām, romi, bēgļi, bezpajumtnieki, ieslodzītie, cilvēki dažādās aprūpes iestādēs.
 - **Pastiprināta aizsardzība** — ES valstīm būtu nevis jāizolē, bet jāaizsargā cilvēki dažādās iestādēs, piemēram, aprūpes namos, cietumos vai bēgļu centros. Tām jāizstrādā mērķtiecīgi pasākumi, lai apmierinātu citu neaizsargātu grupu īpašās vajadzības, piemēram, jānodrošina patvēruma vietas vardarbības ģimenē upuriem un pieejama informācija par veselības aprūpi personām, kuras, iespējams, nesaņem regulārus ziņojumus šajā jomā.

3. Rasisms. COVID-19 pandēmija izraisīja aizvien biežākus rasistiskus un ksenofobiskus uzbrukumus, jo īpaši pret šķietami aziātiskas izcelsmes cilvēkiem.

- **Ziņošana** — ES valstīm būtu cieši jāuzrauga rasistiski un ksenofobiski incidenti un par šādiem noziegumiem efektīvi jāziņo, tie jāizmeklē un jāsauc pie atbildības par tiem.

4. Dezinformācija un datu aizsardzība. Gandrīz visās ES valstīs novērojama dezinformācija par pandēmiju. Daudzas valstis vāc datus, lai palīdzētu iegrožot vīrusa izplatīšanos.

- **Datu aizsardzības nodrošināšana** — ES valstīm būtu jā saglabā modrība un jānodrošina, ka tās īsteno visus datu aizsardzības pasākumus, aizsargājot veselību.

Šis ir pirmais no trim ikmēneša ziņojumiem par koronavīrusa (COVID-19) ietekmi 27 ES dalībvalstīs. Tajā ir aplūkota valdību februārī un martā ieviesto pasākumu ietekme uz cilvēku pamattiesībām.

Plašākai informācijai lūgums sazināties: media@fra.europa.eu / tālr.: +43 1 580 30 642